

POSTANOWIENIE

Dnia 9 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Kołodziejcki

w sprawie **X. Y.**

oskarżonej o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 239 § 1 k.k. w zb. z art. 266 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 9 maja 2023 r.,

wniosku Sądu Rejonowego w W.

zawartego w postanowieniu z dnia 5 kwietnia 2023 r., sygn. akt III K 321/23,

w przedmiocie przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu

na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

przekazać sprawę Sądu Rejonowego w W. o sygn. akt III K 321/23 do rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie.

UZASADNIENIE

Prokurator Prokuratury Okręgowej w Warszawie wniósł w dniu 27 marca 2023 r. do Sądu Rejonowego w W. akt oskarżenia przeciwko X. Y. oskarżonej o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 239 § 1 k.k. w zb. z art. 266 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., polegające na tym, że w dniu 14 października 2020 r. w W. przy ul. [...], działając z zamiarem ewentualnym utrudnienia postępowania karnego wykonawczego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w W. pod sygn. V K [...], usiłowała pomóc skazanemu P. S. uniknąć odpowiedzialności karnej za popełnienie przestępstw z art. 62 ust. 1 u.p.o.n. i z art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 178a § 1 k.k. w ten sposób, że wbrew art. 6 pkt 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach

sądów i prokuratury oraz wbrew przyjętemu na siebie zobowiązaniu, ujawniła konkubinie P. S. A. V. informacje, o których dowiedziała się w związku z wykonywaną pracą sekretarza sądowego w Sądzie Rejonowym w W. i poinformowała ją o wydaniu nakazu doprowadzenia P. S. do zakładu karnego w celu odbycia kary, czym działała na szkodę Sądu Rejonowego w W., przy czym do utrudnienia postępowania nie doszło z uwagi na postawę P. S. oraz zatrzymanie go w dniu 21 października 2020 r. przez funkcjonariuszy Centralnego Biura Śledczego Policji w W. jako podejrzanego w innej sprawie (k. 378-391).

Postanowieniem z dnia 5 kwietnia 2023 r., sygn. akt III K [...] Sąd Rejonowy w W. zwrócił się o przekazanie sprawy prowadzonej przeciwko wymienionej oskarżonej innemu sądowi równorzędnemu, albowiem jak wskazano w jego uzasadnieniu, dobro wymiaru sprawiedliwości sprzeciwia się temu, aby przedmiotowa sprawa była merytorycznie rozstrzygana przez Sąd Rejonowy w W. Oskarżona X. Y. była bowiem pracownikiem tamtejszego sądu, zatrudnionym na stanowisku sekretarza sądowego, a zarzucane jej przestępstwo miało zostać popełnione na terenie tegoż sądu i w związku z wykonywaniem obowiązków pracowniczych. Ponadto jest ona znana zarówno sędziom, jak i pracownikom Sądu Rejonowego w W. Dodatkowo za przekazaniem sprawy innemu sądowi równorzędnemu przemawia fakt, iż Sąd Rejonowy w W. został wskazany w akcie oskarżenia jako pokrzywdzony.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek zasługiwał na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności zważyć należy, że przepis art. 37 k.p.k. statuuje odstępstwo od konstytucyjnej zasady rozpoznania sprawy przez sąd właściwy (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP) i jako wyjątek od zasady powinien być interpretowany rygorystycznie. Nie budzi jednak wątpliwości, iż powinien mieć zastosowanie m.in. wówczas, gdy sąd miałby rozpoznać sprawę, w której występuje jako pokrzywdzony przestępstwem, a to z uwagi na szeroko rozumianą zasadę *nemo iudex in causa sua*. W takim układzie procesowym, w odbiorze społecznym mogłoby bowiem powstać uzasadnione przekonanie o braku obiektywizmu i bezstronności sądu, który musiałby orzekać niejako we własnej sprawie. Wskazane

wątpliwości będą miały miejsce niezależnie od tego, który z sędziów sądu właściwego miejscowo będzie rozstrzygał w przedmiocie procesu. Dobro wymiaru sprawiedliwości wymaga zatem przekazania innemu sądowi równorzędnemu sprawy, w której sąd właściwy miejscowo występuje jako pokrzywdzony. Wskazany pogląd jest powszechnie akceptowany zarówno w doktrynie (*vide* H. Paluszkiwicz [w:] *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, red. K. Dudka, Warszawa 2020, s. 122; J. Kosonoga [w:] *Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz do art. 1-166*, red. R. A. Stefański, S. Zabłocki, Warszawa 2017, s. 527; T. Grzegorzczak [w:] *Kodeks postępowania karnego. Tom I. Artykuły 1-467. Komentarz*, Warszawa 2014, s. 211), jak i judykaturze (zob. m.in. wyrok SN z dnia 12 września 1968 r., V KRN 392/68, LEX nr 167745; postanowienie SN z dnia 29 października 1991 r., III KO 109/91, LEX nr 21034; postanowienie SN z dnia 17 listopada 2004 r., V KO 70/04, OSNwSK 2004, nr 1, poz. 2119; postanowienie SN z dnia 10 stycznia 2007 r., V KO 107/06, OSNwSK 2007, nr 1, poz. 125; postanowienie SN z dnia 17 stycznia 2008 r., V KO 90/07, OSNwSK 2008, nr 1, poz. 127; postanowienie SN z dnia 16 lipca 2013 r., III KO 52/13, LEX nr 3386241; postanowienie SN z dnia 19 kwietnia 2017 r., V KO 16/17, LEX nr 2274967; postanowienie SN z dnia 28 listopada 2018 r., IV KO 87/18, LEX nr 2583807; postanowienie SN z dnia 8 kwietnia 2021 r., IV KO 33/21, LEX nr 3158983; postanowienie SN z dnia 22 grudnia 2021 r., III KO 92/21, LEX nr 3322157).

Z taką też sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie. Jak wynika z akt postępowania, Sądowi Rejonowemu w W. nie tylko nadano status pokrzywdzonego (k. 369, 375), lecz także prezes tegoż sądu składał wniosek o ściganie oskarżonej (k. 257). Ponadto jak słusznie zauważa sąd wnioskujący, oskarżona była pracownikiem Sądu Rejonowego w W. zatrudnionym na stanowisku sekretarza sądowego, a zarzucanego jej przestępstwa miała dopuścić się na terenie sądu i w związku z wykonywaniem przez nią obowiązków pracowniczych. Z tych też względów oskarżona jest również znana sędziom i pracownikom tego sądu. Nie budzi zatem wątpliwości, że wskazane okoliczności mogą rodzić u przeciętnego obserwatora procesu uzasadnione wątpliwości co do wystarczającego obiektywizmu do rozpoznania przedmiotowej sprawy przez sędziów Sądu

Rejonowego w W. Zatem zastosowanie instytucji właściwości z delegacji z art. 37 k.p.k. jest w pełni uzasadnione.

Mając powyższe okoliczności na względzie, Sąd Najwyższy przekazał przedmiotową sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, tj. Sądowi Rejonowemu dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie, a zatem sąsiadującemu z sądem miejscowo właściwym, lecz położonym w innym okręgu.